

ACTUEEL

Beheerders van sportcomplexen en clubs moeten jaarlijks controleren of hun voorzieningen veilig genoeg zijn. Als ze de noodzakelijk geachte maatregelen in gang zetten, dekt de verzekering de schade als er onverhoopt toch een ongeluk gebeurt; een oplossing waarmee iedereen uit de voeten moet kunnen, volgens letselschadeadvocaat Liesbeth Poortman. Zij treedt op namens de ouders van slachtoffers van het dug-outdrama in het Friese Twijzel.

Auteur: Bart Mullink

Fataal ongeluk met dug-out krijgt een staartje

‘Vervolging moet in teken staan van groei veiligheidsbesef’

Bij het ongeluk tijdens een korfbaltoernooi in Twijzel kwam een meisje van tien om het leven; vijf andere kinderen raakten gewond. Toen een groep kinderen op de dug-out zat, kantelde de betonnen dakplaat voorover en viel hij met een smak naar beneden. De dug-out bleek te kampen met ernstig achterstallig onderhoud. Dug-outs van steen en beton zijn sowieso gedateerd. Ooit waren zulke types gangbaar, maar veruit de meeste zijn allang opgeruimd.

‘Vrees voor “Amerikaanse toestanden” is niet nodig’

Het incident, dat plaatsvond in 2014, bleek een voorgeschiedenis te hebben. Tijdens een najaarsstorm in 2013 werd de dug-out getroffen door een afgebroken boomtak. In de linker zijmuur ontstond een scheur. De club wilde dat de gemeente voor reparatie zou zorgen, maar de gemeente bleek dat niet van plan. Het clubbestuur onderzocht de schade toen nogmaals. Er werd wat aan het bouwwerk getrokken, enkele mannen gingen eraan hangen. De dug-out gaf geen krimp, wat tot de conclusie leidde dat deze nog steeds veilig was te gebruiken.

Volgens het gerechtshof was dat ‘een volstrekt inadequate aanpak’. De aftakeling van het beschadigde bouwwerk ging rap verder, waarbij diverse stenen in de zijmuren losraakten. De verbinding tussen muren en dakplaat bleek ernstig verzwakt.

Gesloopt

Naar aanleiding van het ongeluk nam de gemeente Achtkarspelen, waaronder Twijzel valt, maatregelen. In de elf dorpen van de gemeente werden alle dug-outs gecontroleerd. Alle betonnen exemplaren, nog zo’n vier stuks, werden volgens woordvoerder Jaap Middel direct gesloopt. ‘Meteen werden ook alle speeltoestellen bij de clubs gecontroleerd en werd de staat van de omheiningen bekeken.’ Een uitgebreid traject werd ontwikkeld, waarbij de grootste risico’s direct werden weggenomen. Zo dient de gemeente de veiligheid, maar ook financieel blijkt het oppassen als accommodaties niet op orde zijn. Achtkarspelen kreeg een fikse schadeclaim aan de broek. Hoewel de dug-out in een ver verleden zou zijn gebouwd door leden van de sportclub, blijkt de gemeente als terreineigenaar toch civielrechtelijk aansprakelijk.

Poortman verklaart namens de ouders te mikken op zowel directe als zogeheten shockschade,

zodat alle geleden schade kan worden gevorderd. ‘Te denken valt aan verlies van verdienvermogen, kosten voor therapie, voor huishoudelijke hulp, medische kosten en smartengeld.’

‘Achtarspelen heeft een fikse schadeclaim aan de broek’

De verzwakte dug-out stortte in tijdens een korfbaltoernooi. Het bleek vaker te gebeuren dat kinderen erop klommen. De advocaat richt haar pijlen behalve op de gemeente niet voor niets ook op de sportclub. Zij wil de betrokken partijen vervolgd zien wegens dood door schuld plus het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel door schuld. Het Openbaar Ministerie (OM) zag hiervoor in eerste instantie geen aanleiding. Het gerechtshof in Leeuwarden beval het OM in mei van dit jaar om diens standpunt alleen ten aanzien van de club te herzien. De sportclub wordt zodoende alsnog strafrechtelijk vervolgd. De wens van Poortman om ook de gemeente te vervolgen, is niet gehonoreerd; die valt daarvoor volgens het gerechtshof onvoldoende te verwijten.

Liesbeth Poortman

Straf

Poortman onderstreept dat het haar niet te doen is om het uitdelen van straf. Zij mikt op een 'veroordelend vonnis', met als doel dat ook sportverenigingen zich meer bewust worden van

'De gemeente keek naar de voetbalclub en vice versa'

hun verantwoordelijkheden. Ze moeten, onderstreept ze, niet vergeten dat ze wettelijk verplicht zijn om risico's te inventariseren en aan de hand daarvan maatregelen te treffen die de veiligheid 'zo veel mogelijk' waarborgen. De gang van zaken in Twijzel illustreert voor haar dat er veel valt te verbeteren. 'Geen der partijen toonde zich verantwoordelijk', zo stelt ze vast. 'De gemeente keek naar de voetbalvereniging en vice versa. Waarschijnlijk hadden beide geen idee hoe een en ander wettelijk geregeld was.'

Op de achtergrond speelt een privatiseringskwes- tie. De gemeente is eigenaar van het terrein, maar kantine en kleedkamers zijn een jaar of twintig geleden geprivatiseerd. Over de verantwoordelijk- heid voor de dug-outs, ooit gebouwd door vrijwil- ligers, maar onderdeel van het terrein en formeel dus van de gemeente, bestond onduidelijkheid. De KNVB heeft het privatiseringsvraagstuk en de val- kuilen daarvan ook ontdekt en biedt clubs daarom nu begeleiding aan.

Poortman realiseert zich dat letselschadeadvocaten zoals zij door sommigen met scheve ogen worden aangekeken. 'In de samenleving wordt wel geroepen dat je tegenwoordig niets meer kan organiseren, omdat je bij een ongeval aansprake- lijk wordt gesteld. Amerikaanse toestanden, hoor

Jeffrey Jonkman

je dan. Maar dit bestrijd ik. Als je grote groepen mensen iets biedt, in het bijzonder kinderen, moet je binnen de grenzen van het redelijke de veiligheid zo veel mogelijk waarborgen. Niet alle mogelijke risico's hoeven tegen het licht gehou- den te worden, maar wel risico's die reëel zijn en die letsel teweeg kunnen brengen.' Ze wijst erop dat verzekeraars veelal eisen dat er periodiek een risico-inventarisatie wordt gemaakt. Als dit correct gebeurt maar er toch schade ontstaat, kan de zaak worden doorgesluisd naar de verzekeraar.

Voorschriften

Voor dug-outs bestaan geen officiële voorschriften, zoals voor gebouwen, zo klinkt een heel ander soort kritische noot vanuit Almelo. Hier huist Erma Sport, een grote producent en leverancier van kant-en-klare dug-outs. Directeur Jeffrey Jonkman pleit ervoor dat zulke voorschriften er wel komen. 'Zowel in Nederland als op Europees niveau voeren we daarover ook gesprekken.'

Hij ziet als eisen vaak hooguit wat vage formulering- gen in bestekken, van het type 'ze moeten deug- delijk verankerd worden' of 'volgens specificaties van de leverancier'. In de praktijk ziet hij regelmatig dat de verankering in de grond beneden de maat is. 'Bijvoorbeeld vastgeschroefd op een stoeptegel of aan een trottoirband. Stormt het een keer, dan worden ze uit de grond gerukt. Door het alumi- nium frame en de polycarbonaatplaten zijn de dug-outs weliswaar relatief licht, maar een paar honderd kilo wegen ze al gauw. Als ze omvallen en op een verkeerde plek terechtkomen, kun je daar- aan ernstig letsel overhouden.'

Na het ongeval in Twijzel kwam Jonkmans bedrijf even in de publiciteit met een kortingsactie voor

nieuwe dug-outs wanneer daarmee een betonnen exemplaar werd vervangen. Verschillende clubs reageerden enthousiast, maar in bepaalde kringen klonk het woord lijkpikkerij. Dat zit hem nog hoog. 'Die actie liep al voor dit ongeluk; er werd al regelmatig gebruik van gemaakt', zegt hij. 'Het was niet om geld te verdienen; we deden het tegen kostprijs.'

Van kinderen weet je dat ze proberen overal op te klimmen, verklaart de bedrijfsdirecteur. Als zo'n betonnen dak naar beneden valt, heb je meteen een enorme klap. Hedendaagse modellen hebben een aluminium frame met polycarbonaatbeplating. Door het ontwerp zullen kinderen die modellen minder gauw beklimmen. De polycarbonaatplaten hebben een glad oppervlak, wat beklimmen lastig maakt. Bovendien hebben de daken een bepaalde ronding. 'Dat nodigt ook al niet uit om op te gaan zitten.'

Het Openbaar Ministerie moet het vizier nu richten op de sportclub. Poortman wacht met enig onge- duld op de daadwerkelijke vervolging. Ze vertelt al verschillende keren te hebben geïnformeerd, maar nog niets van het OM te hebben vernomen. Een OM-woordvoerder laat weten dat het onderzoek naar de mogelijkheden voor vervolging gaande is. 'Er is nog geen zicht op wanneer dit is afgerond.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6914